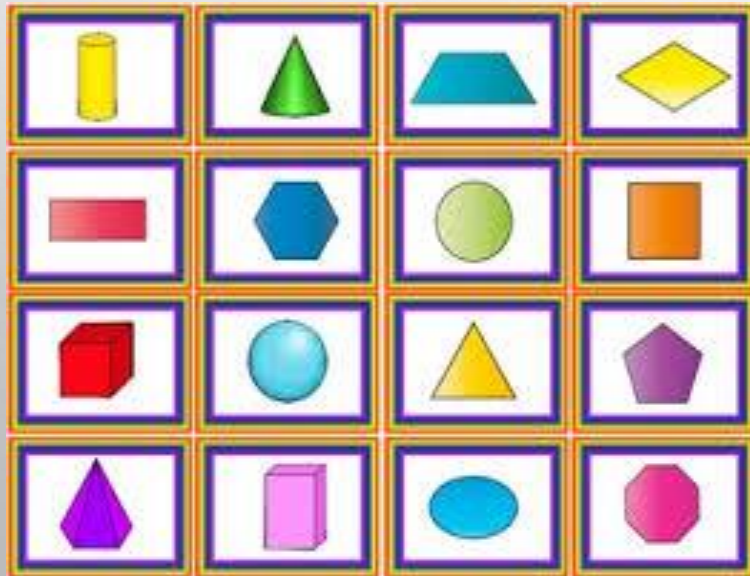

STD : 5

ଅଭିନବ

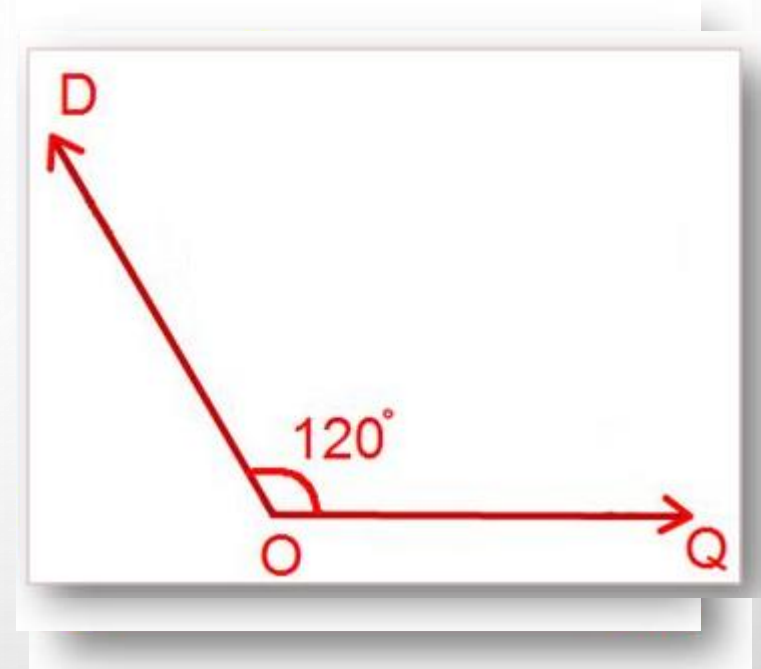
પ્રકરણ : 2

આકાર અને ખૂણા

ખૂણાના પ્રકાર :

1. લઘુકોણ
2. કાટકોણ
3. ગુરુકોણ

બાજુનાં પ્રકાર :

1. સમબાજુ
2. સમદ્વિબાજુ
3. વિષમબાજુ

✓ કાટકોણ : જે ખૂણાનું માપ 90° હોય તેને કાટકોણ કહે છે.

✓ લઘુકોણ : જે ખૂણાનું માપ 90° કરતાં ઓછું હોય તેને લઘુકોણ કહેવાય .

✓ ગુરુકોણ : જે ખૂણાનું માપ 90° કરતાં વધારે હોય તેને ગુરુકોણ કહેવાય છે .

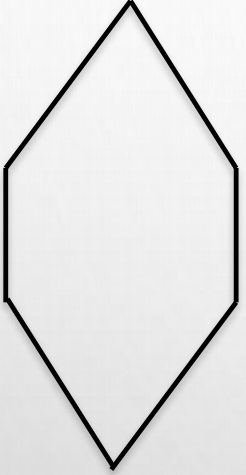
✓ સમબાજુ : જે આકારોની બધી બાજુ સરખી હોય તેને સમબાજુ કહે છે.

✓ સમદ્વિબાજુ : જે આકારોની બે બાજુ સરખી હોય તેને સમદ્વિબાજુ કહે છે.

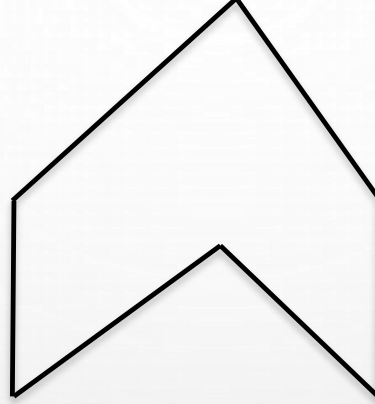
✓ વિષમબાજુ : જે આકારોની બધી બાજુ જુદી હોય તેને વિષમબાજુ કહે છે.

❑ આકારોમાં ખૂણાઓ અલગ અલગ માપના હોય છે . તેથી આકારો એકબીજાથી અલગ પડે છે .

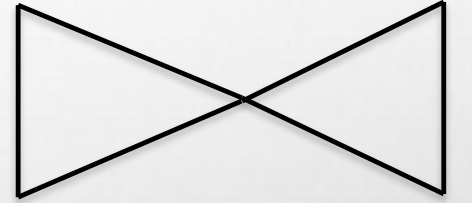
1

2

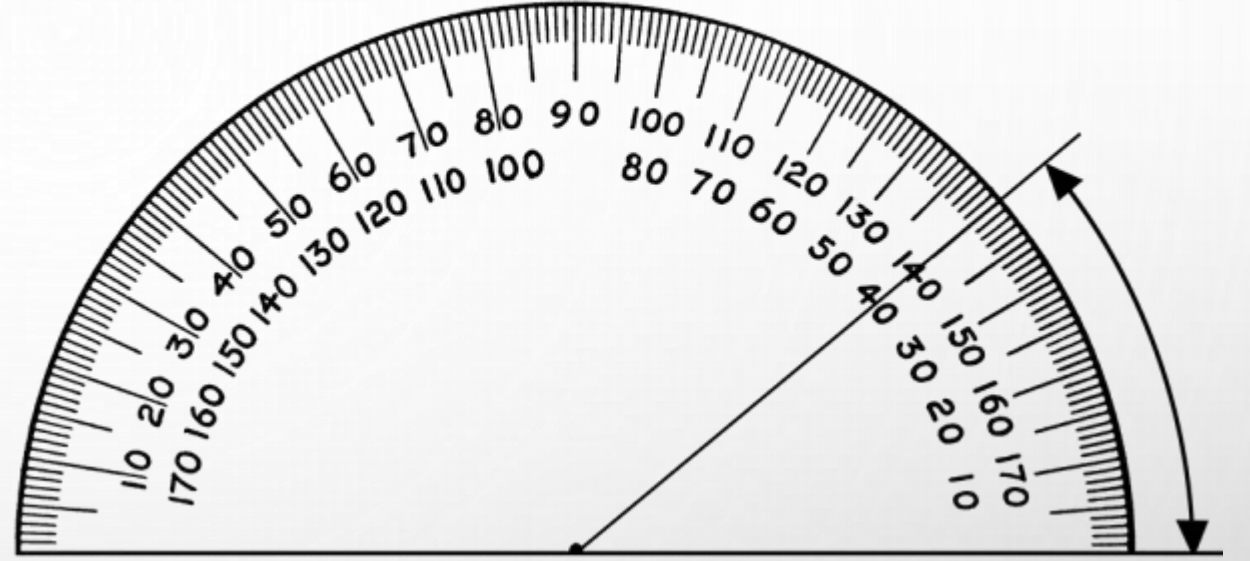

3

□ ખૂણો તપાસવાનું સાધન :

✓ કોણમાપક

- ✓ ખૂણો વિભાજક દ્વારા પણ તપાસી શકાય છે .
- ✓ કંપાસ બોક્સમાંથી કોણમાપકણો ઉપયોગ કરી સમાન ખૂણાઓ બનાવી શકાય .

□ ખૂણાઓ કઈ કઈ રીતે બની શકે ?

✓ વસ્તુ

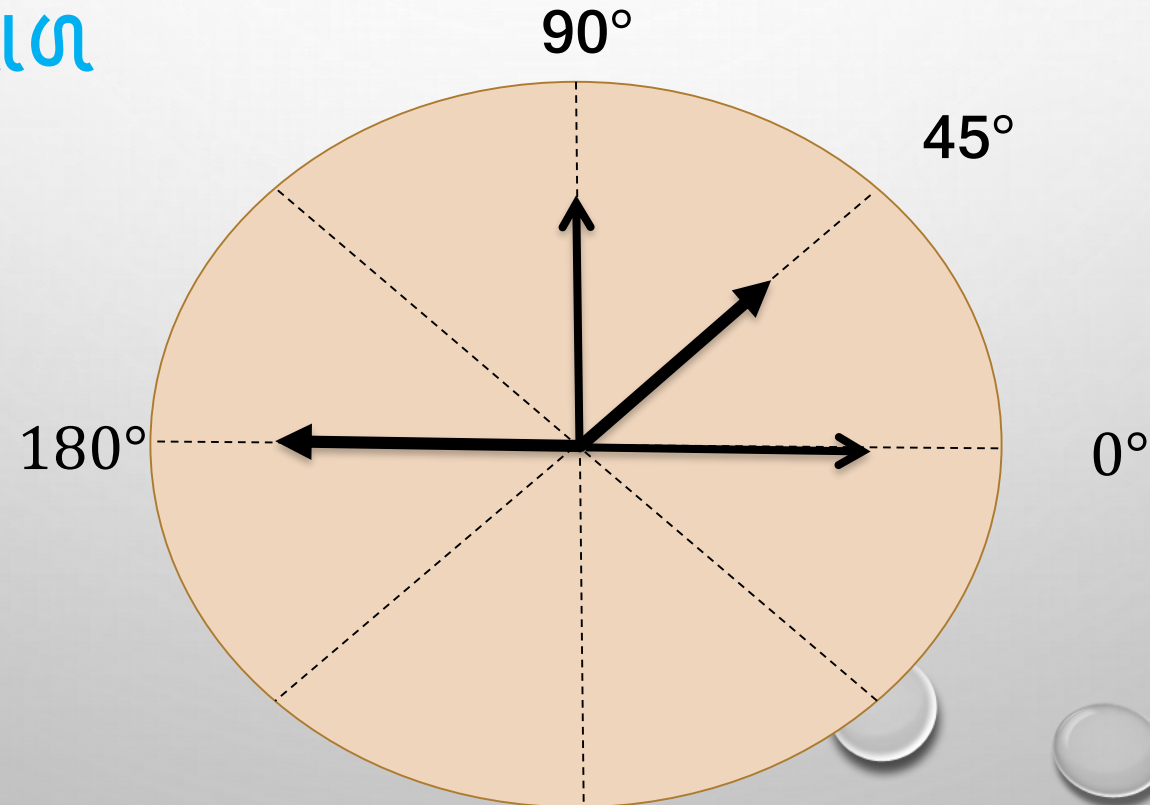
✓ શરીરના અંગો સાથેના ખૂણા

✓ બાગમાં રચાતા ખૂણા

✓ નામના અક્ષરોથી બનતા ખૂણા

➤ ઘડિયાળ દ્વારા ખૂણાઓની માહિતી :

■ અંશ ઘડિયાળ

(અ) કાટકોણનો અડધો ભાગ :

✓ $45^\circ \left[\frac{90}{2} = 45 \right]$

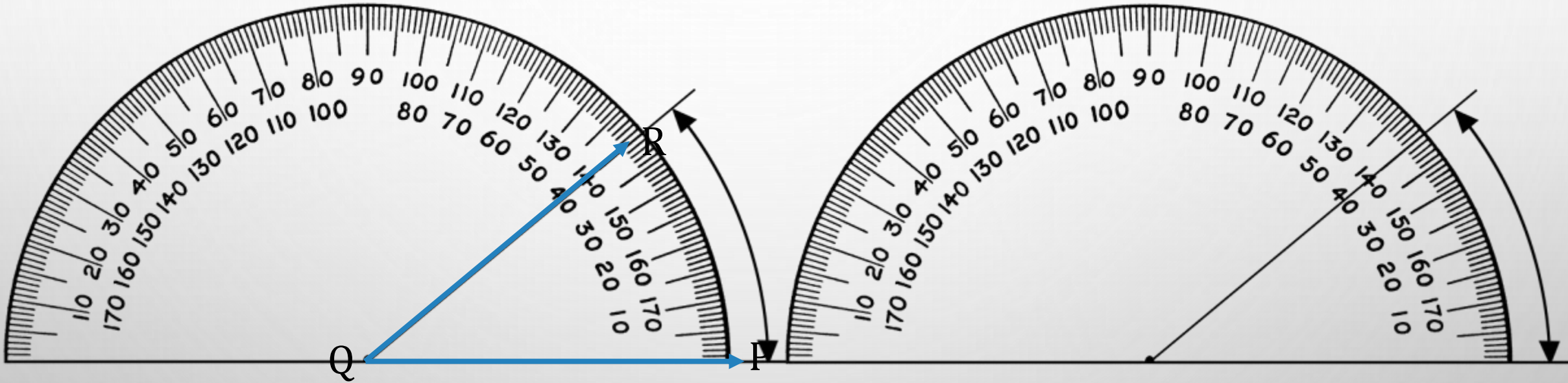
(બ) કાટકોણનો ત્રીજો ભાગ :

✓ $30^\circ \left[\frac{90}{3} = 30 \right]$

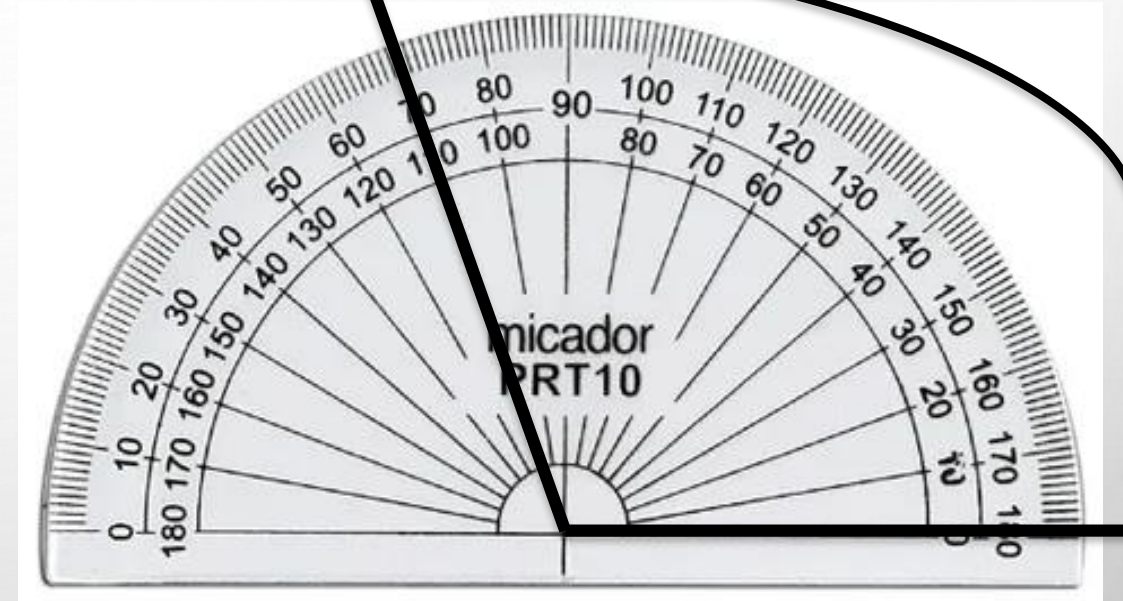
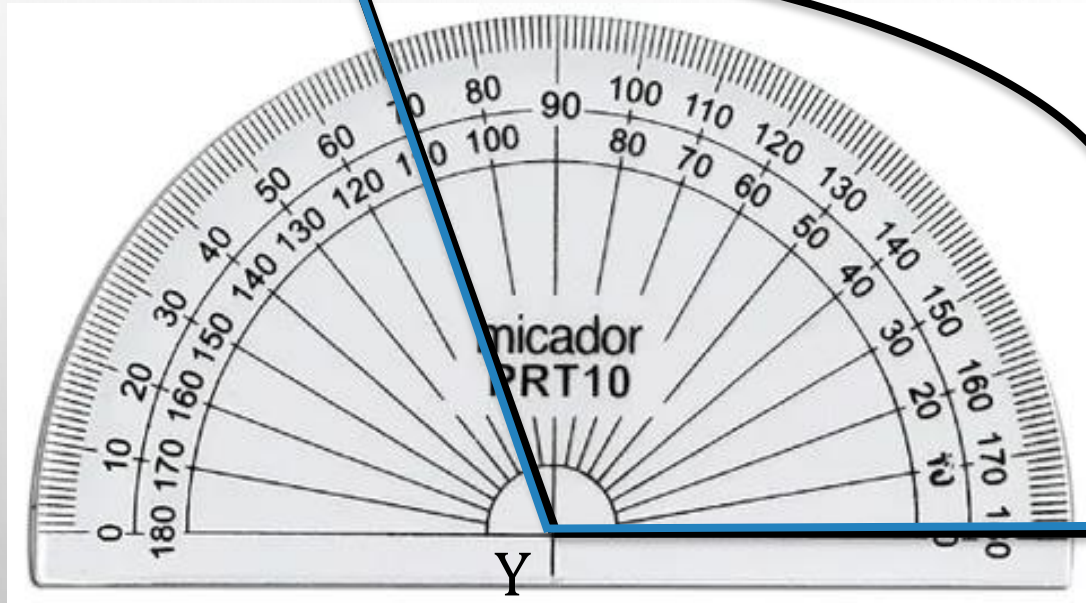
(ક) કાટકોણથી બમણું :

✓ $180^\circ \left[90 \times 2 = 180 \right]$

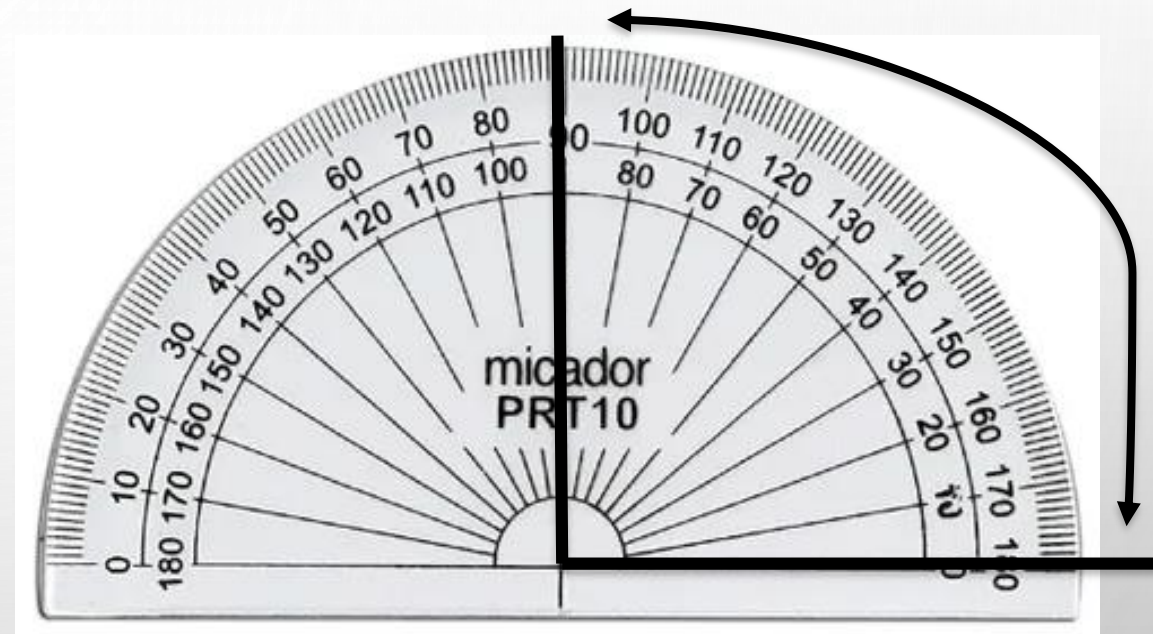
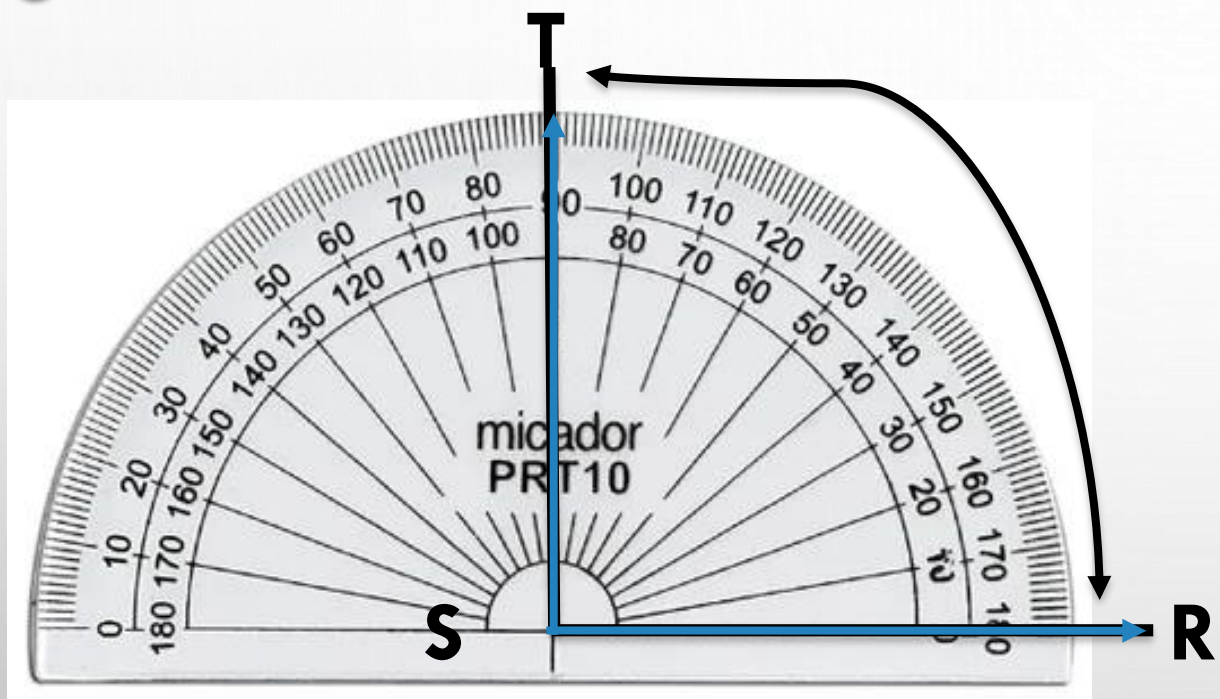
આપેલાં ખૂણાનું માપ કોણમાપકની મદદથી જણાવો .

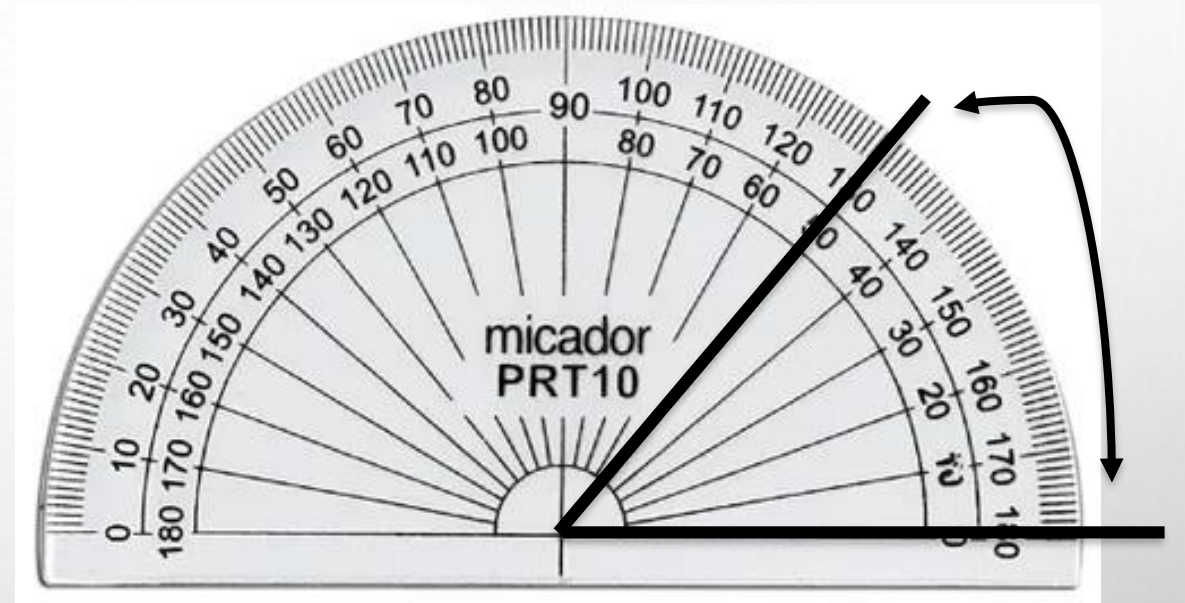
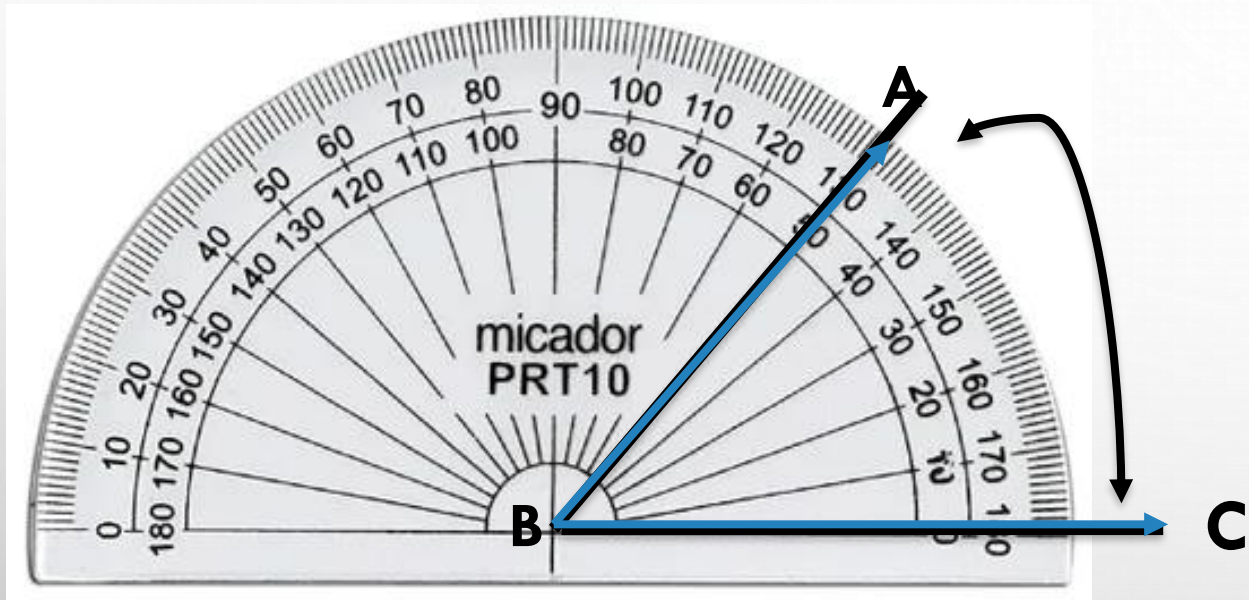
લઘુકોણ : 40°

ગુરુકોણ : 110°

કાટકોણ : 90°

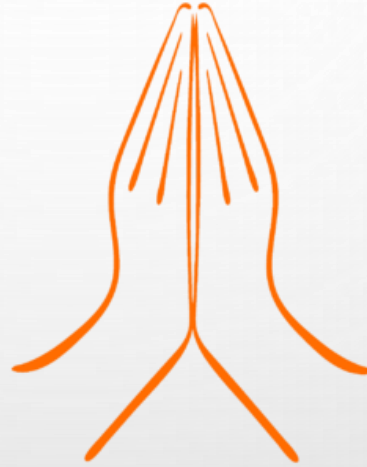

અધુકોણ : 50°

□ ખાલીજગ્યા પૂરો .

1. અંશને સંકેતમા _____ લખાય છે .
2. અંશ ઘડિયાળમાં કાટકોણનું માપ 90° હોય છે.
3. અંશ ઘડિયાળમાં કાટકોણનો ત્રીજોભાગ 30° છે .
4. ખૂણા માપવાના સાધનને કોણમાપક કહે છે.
5. અંશ ઘડિયાળમાં કાટકોણના બમણા ખૂણાનું માપ 180° છે.

Thank You...

પ્રેરણા એજ્યુકેશન સોલ્યુટી દ્વારા સંચાલિત ®
OCEAN
કોચીંગ ક્લાસીસ